

AB 2-0470

18387

AB-2-0470

Förslag
till

Söderängs torrlägningsföretag

i Gottröra socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen.
år 1930 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

Postnadsfördelningstängd

Fastighet	Reviskrummer	Antal	Ägares namn	Äskande	Lj. skande	Namn.	Äsk.
						värde	värde
						Kr. öre	Kr. öre
Johannesby 1 ⁷	0.075	R. Hallman	1	189 -	243		
" (Hillsby) 1 ⁸	0.175	Herman Karlsson	1	1899 -	4233 90		
" (Föderäng) 1 ¹⁰	0.165	H. S. Julin	1	440 4 60	7405 20		
" (Lindbacken) 1 ¹¹	0.075	" "	1	200 1 60	2560 00		
" 1 ¹³	0.225	Richard Eriksson	1	222 4 80	2539 20		
" (Högäng) 1 ¹²	0.125	Herman Karlsson	1	311 7 60	5530 80		
Högäng 1 ¹	"	" "	1	80 4 -	1956 -		
Johannesby 1 ¹⁴	0.075	H. S. Julin	1	143 2 80	1885 20		
Högäng 1 ¹	"	Herman Karlsson	1	155 2 80	2628 -		
Johannesby 1 ¹³	0.225	Richard Eriksson	1	207 9 60	2793 60		
Summa						19705 80	51775 70

Deltager i grävningstaknaden i															Summa			Förändring	
And I					And II					And III					Anläggning			Deltagning	
Styrfig 111-129					Styrfig 130-160, 161-173, 174-183					Styrfig 174-183					ningskostnad			kostnad	
Förbättrings- värde	Kost- nad	Pro- cent	Förbättrings- värde	Kost- nad	Pro- cent	Förbättrings- värde	Kost- nad	Pro- cent	Förbättrings- värde	Kost- nad	Pro- cent	Förbättrings- värde	Kost- nad	Pro- cent	Kr. öre	Kr. öre	Kr. öre	Kr. öre	Kr. öre
						54 -	53 03	0.54							53 03	0.47	2 96		
						2334 90	2300 85	23.43							2300 85	20.41	12 8 62		
						300 0 60	2956 84	30.11							2956 84	26.23	165 29		
						559 20	550 91	5.61							550 91	4.89	30 81		
314 40	147 25	30.57													147 25	1.31	8 36		
						2413 20	2377 45	24.21							2377 45	21.09	132 90		
						1152 -	1135 21	11.56							1135 21	10.07	63 46		
						452 40	445 83	4.54							445 83	3.96	24 95		
									1075 20	969 -	100.00				969 -	8.60	54 19		
714 -	334 43	49.43													334 43	2.97	18 72		
1028 40	481 68	100.00	9966 30	9820 12	100.00	1075 20	969 -	100.00	11270 80	100.00	630 16								

All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den bitnad, som vinnas genom av dikeningen uppkommande jordförbättring

Föderäng den 30 maj 1930

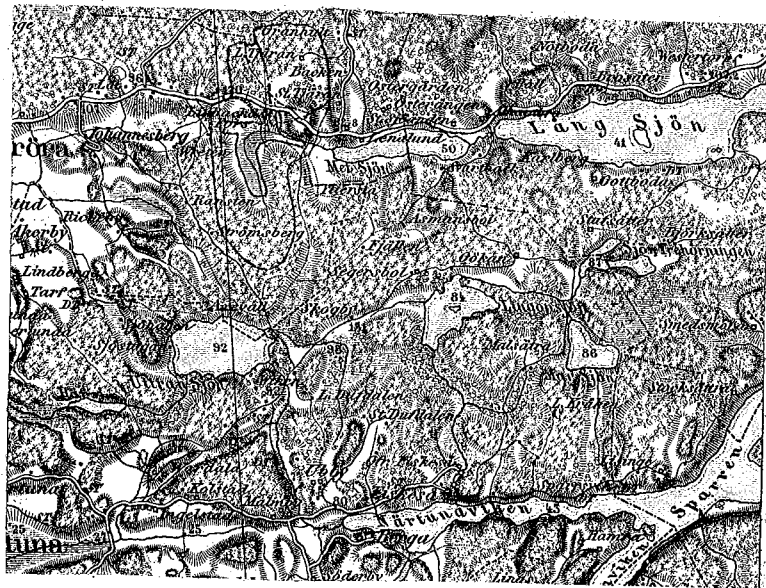
H. S. Julin

Statens Lantbruksingenjör

G. J. Eriksson

G. Johansson

Biträdande gode män

U t l å t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande utdikning av mark tillhörande Johannesberg och Skogsäng i Götröra socken och Stockholms län, avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen år 1930.

Läge.

Ifrågavarende avdikningsområde är beläget 4 km. öster om Götröra kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även nederbördsområdet markerats med en blå linie. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 31,97 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Norrtälgeåns vatten-system samt det enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1929 med n:o 59 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes resolution av den 18 december 1929 förordnades undertecknad att

handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Söderängs torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1.2 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre

från avlopp belägen mark. För områdets avdikning föreslås ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B-C-D-E samt 4 sidotillopp å kartan betecknade med B-K, D-H, E-G och E-I. Samtliga avlopp hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linier för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt ledning.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har beräknats till 3.56 km^2 och för avloppet ovanför punkt D till 2.0 km^2 . Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinningen beräknats till $100 \text{ sek. pr. km}^2$ och medelavrinningen till 10 sek. pr. km^2 . Maximivattenmängden för hela avdikningsområdet skulle sålunda uppgå till $0.356 \text{ m}^3/\text{sek.}$ och medelvattenmängden till $0.036 \text{ m}^3/\text{sek.}$ För avloppet ovanför punkt D, skulle maximivattenmängden bli $0.2 \text{ m}^3/\text{sek.}$ och medelvattenmängden $0.02 \text{ m}^3/\text{sek.}$

För huvudavloppet föreslås följande dimensioner:

a) sträckan 2-4 (200 meter)

Bottenlutning 11.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 4-5 (100 meter)

Bottenlutning 4.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 5-6 (100 meter)

Bottenlutning 1.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

d) sträckan 6-8+5 (205 meter)

För denna sträcka föreslås täckt ledning av 21" runda cementrör i lutning 2.0:1000. Ledningen förses med 4 st. inspektionsbrunnar i läge, som såväl plan- som profilritningen utvisa. För inspektionsbrunnarne är särskild ritning upprättad. Den täckta ledningen skall täckas av ett minst 1.0 meter tjockt jordlager.

För sidoavloppen föreslås följande dimensioner;

Avloppet B-K.

a) sträckan 0-1 (100 meter)

Bottenlutning 3.20:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 1-2+20 (120 meter)

Bottenlutning 16.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Avloppet D-H

a) sträckan 0-0+84 (84 meter)

Bottenlutning 7.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 0+84-1+20 (36 meter)

Nederbördsområdet för denna gren har beräknats till 0.56 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinningen beräknats till 125 sek.² pr. km och medelavrinningen till 12.5 sek. pr. km.² För undvikande av stora skakningsmassor å denna sträcka har föreslagits täckt ledning av 12" runda cementrör i lutning 7.5:1000. Vid ledningen in- och utlopp lägges 21" trumavslut.

c) sträckan 1+20-2+36 (116 meter)

Bottenlutning 13.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Avloppet E-G.

a) sträckan 8+5-10 (195 meter)

Bottenlutning 2.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 10-12 (200 meter)

Bottenlutning 1.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 12-14 (200 meter)

Bottenlutning 4.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

d) sträckan 14-16+48 (248 meter)

Bottenlutning 8.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Avloppet E-I.

a) sträckan 0-2 (200 meter)

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 2-6 (400 meter)

Bottenlutning 2.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 6-6+94 (94 meter)

Bottenlutning 5.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden kunna avbördas vid ett vattendjup av högst 0.65 meter och medelvattenmängden vid ett vattendjup av 0.25 meter.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så

vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägnings pålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna, samt av grävningstabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får påbörjas efter den 1 augusti 1930 och skall vara fullbordat senast innan den 1 november 1932. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse, vilken enligt beslut skall bestå av

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande må ej arbete å nanans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppets kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var 50 de meter genomskäras för att be-

reda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å dñn mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 5 st. broar för ågovägar. Desamma skola ombyggas på torrlägningsföretagets bekostnad på sätt särskild förslagsritning utvisar.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt omh om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan anges för kostnadernas fördelning för avloppens för-

sta upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete åger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som hittills haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp må på inga villkor göras eller tålas, och skall därest skada uppstår genom delägare eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant förhållande skyndsamt sedan den försumlige varder där om anmodad, må den, som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen 15 kap. 16 § kalla två ojäviga män att hålla besiktning och åger, sedan bristen blivit av dem vitsordad, att på den försumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ågofigurs höjdläge över medelvattenytan

i avloppet, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägogradering varit nödvändig och har densamma verkställt efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1.2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1.2 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjd-

läge, ansetts hava torrlägningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värdelös och sålunda komme genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstegradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan

i avloppet, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar en areal av sammanlagt 30,16 hektar.

Dess blivande värde utgör	31.775,70 kronor
" nuvarande " "	<u>19.705,80</u> "
Förbättringsvärde sålunda	12.069,90 "

Vattendomstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till Konungens Befallningshavande erläggas en avgift av 1 krona för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 12.069,90 kronor skall till Konungens Befallningshavande erläggas ett belopp av 12,06 kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas länsstyrelsen.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppets utvidgning föreskriva synemännen enligt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå, varför särskild jordersättningslängd härför upprättats.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna

eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete, äger han därefter åter fritt disponera över den mark som varit täckt av jordvallarne.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydighet, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

På grund av förefintliga fallaförhållanden har företaget uppdelats i tre avdelningar, avdelning I omfattande det område (Ågofigurerna 111-129, 199-210) som torrläggas genom upptagande av dikessträckorna A-B-C och B-K, avdelning II omfattande det område (Ågofigurerna 1-110, 130-173, 189-198) som torrläggas genom upptagande av dikessträckorna C-D-

-E-F, E-I och D-H samt avdelning III omfattande det område (Ågofigurerna 174-188) som torrläggas genom upptagande av dikessträckan F-G. För torrläggning av avdelning III erfordras endast upptagande av ett mindre dike nedanför punkt F och har kostnaden för detta mindre dike beräknats till 240,- kronor.

Följande tabell visar de olika avdelningarnas förbättringsvärden, torrlägningskostnad och rel. kostnad.

Avdelning	Förbättrings- värde	Torrlägnings- kostnad	Rel. Kostnad
I	1028,40 kr.	481,68 kr.	0.4683
II	9966,30 "	9820,12 "	0.9853
III	1075,20 "	969.- "	0.9012
	12069,90	11270,80	0.9337

Särskild kostnadsfördelningslängd har upprättats och har i densamma angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad, som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kost-

naden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad,
hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få
erlägga bidrag till kostnaden för företagets utförande på
visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej hel-
ler verkställt.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och
skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda
grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget.

Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i
ovan nämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kon-
trollering av detsamma finnas tre fixpunkter i form av kors i
jordfasta stenar. Deras lägen i plan samt deras höjder över
antaget horisontalplan äro å såväl plan- som profilritningen an-
givna. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller an-
nat. Borttages eller fördärvas desamma uppsätligen är åtgärden
belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap.

14 §.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning
skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol, adr. Stock-
holm. För talans bevarande skall saksägare inom sextio dagar
räknat från denna till vattenrättsdomaren inlämna sina till
vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i
dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt
skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vatten-
domstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet
med 10 kap. 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställig-
het i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad
för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden
någon intressent inlämnat sina till vattendomstolen ställda
besvär.

Söderäng den 30 maj 1930

Nils Risberg

Statens Lantbruksingenjör.

C.A. Ekström

O. Johansson

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

17 31
4

210
31

Godk. 10 31
11

DIARIE Nr 22592
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
4 NOV. 1931

B e v i s

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt
förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 12 juni 1931.

Företagets namn Sö^derängs torrlägningsföretag i Gottröra
socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 29 maj 1931

Statsbidrag från Statens avdikningsanslag 5.650.- kronor

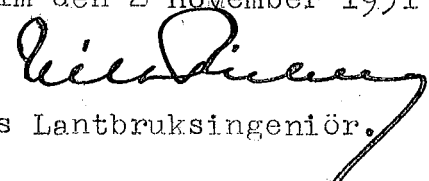
Lån från Statens avdikningslånefond 5.870.- "

Styrelsens ordförande K.E. Julin, Söderäng, Rimbo.

Avsyningen verkställdes av assistenten G. Lilljekvist
den 26 oktober 1931.

Företaget befanns därvid vara i sin helhet utfört i
överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och till-
styrkes till godkännande.

Stockholm den 2 november 1931

Statens Lantbruksingeniör.

